

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

Vi skal bare fortælle om Gud

*"I er mine vidner, siger Herren."
Esajas' Bog 43,10a*

Verset her fik jeg, da jeg gik på efterskole, og jeg tror bare, det har sat sig fast.

I min bibel er ordet "er" markeret. Jeg synes, det er enormt givende at vide, at vi får lov til at være Guds vidner. Et vidne er ikke noget, man skal øve sig på, eller kan fortjene at blive. Det er noget, man er.

I en retssal har et vidne et ansvar for, at det, han siger, er rigtigt, men hvordan det

bruges, er ikke op til ham selv. Det er dommerens opgave.

Når man, ligesom mig, står foran at skulle ud i en missionsopgave, er det befriende at vide, at vi allerede er Guds vidner.

Det understreger bare, at det er Gud, der står med ansvaret – vi skal bare fortælle.

*Andreas Hansen
bogvolontør i Tanzania fra august*

Historisk frimenighedskonference

For første gang samlede LM, Indre Mission og Evangelisk Luthersk Netværk frimenigheder til fælles inspiration og undervisning

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

19. juni afholdt LM, Evangelisk Luthersk Netværk og Indre Mission for første gang en fælles frimenighedskonference. Cirka 80 personer – heraf knap halvdelen fra LM – deltog i konferencen, der blev afholdt i Børkop.

"Det var dejligt at være sammen med mange andre frimenigheder også uden for LM. Der er meget, vi kan tage med os hjem," fortæller Emilie Slot Knudsen fra Vesterhavskirken til LM's hjemmeside. Både hun og de andre blev inspireret gennem foredrag om frimenighedsbevægelsens historie og nuværende status samt mere praktiske seminarer om blandt andet bestyrelsesarbejde, kirketugt, åndelig ledelse og om at

være menighed i en tid, hvor mange er uenige i klassisk kristne grundholdninger.

I en af foredragene gav præst i Københavnerkirken Peter Techow gode råd til, hvordan man opretholder en luthersk profil i en tid, hvor man er internationalt og digitalt fokuseret.

Han opmuntrede til at hente det gode udefra, men at man sørger for at læse luthersk teologi og betone lutherske mærkesager i forkyndelsen.

Rolf Weber Jørgensen advarede mod, at man som frimenighed bliver for professionel og strømlinet:

"Vi er Jesu disciple, og discipelskab er ikke en aktivitet, men en livsstil. Vores liv er et liv med Kristus i verden. Det er min dagsorden, der skal synkroniseres med Jesus – ikke omvendt."

FOTO: MORTEN FRIS

Efterlyses: mere selvransagelse i frimenighederne

Efter 25 år skal vi stadig huske på kampen for at udmønte Bibelens ord i praksis, mener LM-frimenighedspioner

"Mission bør stå øverst på dagsordenen, men man skal blot ikke glemme, hvorfor man som frimenighed ikke er en del af folkekirken," siger LM's vicegeneralsekretær Birger Reuss Schmidt.

Der har været to drivende kræfter i de cirka 25 år, som den missionske frimenighedsbevægelse har eksisteret: kampen for den sande, bibelske lære og ønsket om en helmenighed, hvor menighedsfællesskab og forvaltningen af sakramenter foregår samme sted. I dag er den sidste altdominerende:

"Det er rigtig fint, at fællesskabet betyder meget, men vi har brug for at besinde os på kirkekampen. Vi må altid spørge os selv, om vi er på et sundt spor. Det gælder uanset om vi kommer i folkekirken eller i en frimenighed. Vi må fortsat være i de-

bat om, hvilke konsekvenser det har, at vi ønsker at følge Guds ord i praksis."

Det mener Birger Reuss Schmidt, der er vicegeneralsekretær i LM, og som igennem de sidste 25 år har været en af foregangsmændene for frimenighedsbevægelsen i LM.

Helmenighed vigtigst for unge i dag

Hvor det var vigtigt for frimenighederne i begyndelsen at stå i opposition til folkekirken, er dette ønske blevet knap så vigtigt over årene, mener vicegeneralsekretæren.

"De yngre, der vælger frimenighed i dag, har ikke kirkekamp øverst på dagsordenen. De vælger en menighed som er attraktiv for dem, hvilket typisk er en helmenighed af en vis størrelse, hvor der er andre unge familier," siger han med stor forståelse for de unges valg.

Han ønsker sig ikke tilbage til den situation, der gjaldt, før man på LM's landsgeneralforsamling udbad sig en strukturpause for at fokusere på mission. For mission bør stå øverst på dagsordenen, mener han. Man skal blot ikke glemme, hvorfor man som frimenig-

hed ikke er en del af folkekirken:

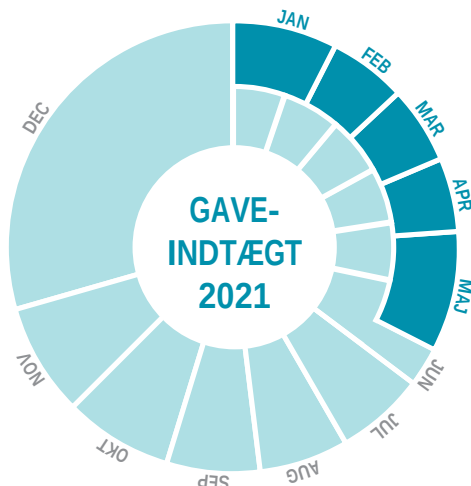
"Jeg er bange for, at folkekirken kommer til at påvirke os langsomt og ubevidst. Holdningerne er flyttet – også i frimenighederne. Derfor skal vi huske på at udfordre hinanden på at holde Guds ord højt."

Godt med tæt forhold mellem organisationerne
Netop Evangelisk Luthersk Netværk (ELN), som LM lige har afholdt frimenighedskonference sammen med, har været stærke til at komme med berettiget kritik af folkekirken, mener han.

Birger Reuss Schmidt ser ikke for sig, at man kommer til at samle IM, LM og ELM i én stor bevægelse, sådan som nogle forudså det ved ELN's dannelse for 15 år siden. Men han håber på et fortsat tættere samarbejde og inspiration:

"Den folkekirkelige situation kan udvikle sig meget dramatisk på meget kort tid, så missionsfolk må forlade folkekirken meget hurtigt. Her er det godt, at de tre organisationer har et tæt forhold," siger han og håber på en ny fælles frimenighedskonference med ELN og IM om et par år.

KRISTOFFER H. ENEVOLDSEN ►► Fordi vores evne til at kommunikere har sit ophav i, at vi er skabt i den treenige Guds billede, må Gud også selv evne det

Giv, så andre kan få evigt liv

I sidste nummer af *Tro & Mission* fortæller Maiken Hadberg på få linjer, hvorfor givertjeneste er vigtig:

"Husk på, at det er godt at give penge til diakonalt arbejde – det er livsforlængende. Men det er afgørende at give, så evangeliet bliver rakt ud – det er livsforevigende."

Lige præcis. Så giv med glæde! Vi har i kristenlivet brug for at tage del i givertjenesten til Guds riges arbejde. Til velsignelse for både giver og modtager og til udbredelse af livsforevigende evangelium.

Og en stor tak til alle jer, der er godt i gang med at give. I årets første fem måneder har vi modtaget 5,56 millioner kroner fra lidt over 2600 givere. Sammenholder vi det med 2020-tallene, så er det otte procent mere i gaver fra fem procent flere givere (pr. 31. maj). Må den udvikling fortsætte, så flere kan nås med evangeliet.

Johnny Lindgreen, resursechef

Der er jo så mange meninger ...

AF OLE SOLGAARD

Vi lever i en tid og en kultur med mange forskellige meninger. I samfundet, på tværs af kirker og mere internt i kristne menigheder og organisationer. Der er altid mindst to "kloge hoveder", der mener noget forskelligt.

Giver det egentlig mening at hævde, at Bibelen er klar – i en tid, hvor alt fortolkes og debatteres? Det er omdrejningspunktet i tre artikler i det nyeste nummer af *Budskabet*.

Ja, mener Kristoffer H. Enevoldsen, der er frime-nighedspræst i Aroskirken og redaktør af TilLiv.dk. Han begrundet det blandt andet på følgende måde i sin

temaartikel:

"Fordi vores evne til at kommunikere har sit ophav i, at vi er skabt i den treenige Guds billede, må Gud også selv evne det. Det giver ikke mening, at mennesker

formår at skrive forståelige love, litterære mesterværker og kærestebreve, men at Gud ikke selv kan. Og hvis Gud kan, og hvis han har noget på hjerte til de skabninger, han elsker, følger det

deraf, at han kommunikerer dette klart. Hvis ikke, ville han jo være forvirringens Gud."

Temaet belyses også af Carsten Hjorth Pedersen, der er daglig leder af Kristent Pædagogisk Institut, og af højskoleforstander Henrik Nymann Eriksen.

Nyt: Hør en gratisartikel

En artikel fra hvert nummer af *Budskabet* kan læses gratis på Bladportalen på LM's hjemmeside dlm.dk. Fremover vil den også ligge på hjemmesiden i indlæst form.

ESSENS ►

Der er liv i et blik på de andre

AF PETER RASK
LANDSSTYREMEDLEM
PR@DLM.DK

For tiden raser der en indædt kamp. Ikke på EM-baner, men om vores blik. Vi lever i en billedøkonomi, hvor dem, der bliver kigget på, er dem, som har vundet.

Således er en af de mest ikoniske scener fra dette års Europamesterskaber i fodbold ikke noget, der foregik på banen, men ved et pressemøde, hvor fodboldspilleren Ronaldo flyttede to sodavand ud af billedet. Han mente ikke, man skulle

reklamere for sodavand, og konsekvensen blev, at firmaet bag den brune læskedrik tabte mange milliarder på børsen.

Jeg tror ikke, kampen om blikket er ny. Den har altid været der, og vores sociale medier har alene forstærket en iboende tendens hos os.

Således tænker jeg også, kampen om blikket for længst er flyttet ind i vores menigheder. Gennem tiden har jeg talt med mange, som midt i deres menighed har følt sig overset og alene. Og ubevist kan vi med vores blik modarbejde den forkyndelse, vi samles om i missionshusene.

For hvad hjælper det os, at Bibelen gentagne gange forsikrer os om, at Gud aldrig overser eller glemmer os, hvis hans menighed gør

det? Jeg tror, følelse her kan trumfe erfaring.

Derfor vil jeg gerne med denne klumme give jer læsere en lektie for hen over sommeren. For jeg vil gerne tale varmt for, at vi genforpligter hinanden på at se hinanden, når vi samles efter sommerferien. Så det bliver et erklæret mål for alle vores menigheder, at ingen oplever sig overset.

Nemt er det ikke. Det kræver en vis investering af tid for rigtigt at kunne se et menneske, og den investering synes jeg, vi skal bestrebe os på at gøre sammen. Fordi der er liv i et blik på de andre.

Et gennemgående tema i mange samtaler for tiden kredser om usikkerheden ved spørgsmålet, om alle vil komme tilbage til det

kristne fællesskab efter den lange nedlukning og begrænsede genåbning.

Svaret på det er hverken enkelt eller entydigt.

Men jeg er overbevist om, at det aldrig vil skade fremmødet, hvis folk kommer et sted, hvor de bliver set.

Thi vi har brug for hinanden. Vi har brug for at komme i fællesskaber, hvor Guds ord altid er det centrale, hvor vi forpligter os og forpligtes på hinanden.

Det starter med blikket. For dem, man virkelig ser, forpligtes man på. Gode fællesskaber, hvor folk føler sig åndeligt hjemme, opstår ikke af sig selv eller ved tilfældigheder. Men det starter med, at vi løfter blikket og ser hinanden og siger "Velkommen hjem." Hvor er det godt at se dig!

tro & mission

Udgiver

Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk OTM Avistryk Herning-Ikast
Oplag 2.700.
ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave

Filipper213 for 3. kvartal 2021
Efeser320 for 2. kvartal 2021

Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion

T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Idee og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement

Danmark: 425 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 200 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 525 kr. pr. år.
Netabonnement: 200 kr. pr. år (unge under 30 år: 110 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingsservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer

Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 10. august 2021.
Grundpris: Kr. 10,10 pr. spalte-milimeter
Småannoncer kun for private:
130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

MARITA HASSELBERG ► Jeg glæder mig over, at man på Bunda Hospital er opmærksom på, at for tidligt fødte børn har særlige behov og brug for ekstra omsorg

Redder for tidligt fødte børn

Marita arbejder på neonatal-stue på Bunda Hospital i Nordtanzania. Her er der hverken kuvøser eller respiratorer, men børnene får varme fra mødrene selv

AF KAJA LAUTERBACH

"En dag jeg kom på arbejde, fik jeg at vide, at der lige var blevet født trillinger. De lå på stuen for for tidligt fødte børn, og jeg var ikke i tvivl om, at jeg den dag skulle være hos dem og deres mor."

Det siger missionær Marita Hasselberg. Hun er uddannet børnesygeplejerske og arbejder tre dage om ugen på Bunda Hospital i Nordtanzania.

Egentlig er det meningen, at hun skal være på en mor-barn-klinik og den normale børneafdeling de to dage, man da der ikke er fast personale på neonatal-stuen, har hun været der næsten hele tiden siden da.

Anvender mødrene selv Marita Hasselberg glæder sig over, at man på Bunda Hospital er opmærksom på, at for tidligt fødte børn har særlige behov.

Hun fortæller, at personalet ved, at det er vigtigt med ekstra omsorg. Derfor er der indrettet en særlig stue i forbindelse med fødeafdelingen for børn, der er født for tidligt, hvor der er 28 grader varmt, da de små babyer har svært ved at holde varmen.

Men der er hverken kuvøser, respiratorer eller andre hjælpemidler på stuen.

"Det, man anvender, er mødrene selv," siger hun og fortæller, at plakater på væggene opmuntrer mødrene til at bruge kængurumetoden, det vil sige have deres babyer på brystet.

Trillingepiger, der blev født på Bunda Hospital i april, og som efter to uger kom med deres mor hjem til landsbyen.

Lægerne fortæller også om det ved stuegangen om morgenen.

"Det er bare ikke nok. Mødrene behøver nogle, der hjælper og opmuntrer i løbet af dagen."

Kængurumetode Kængurumetoden øger tilknytningen mellem mor og barn, anfører LM-missionæren og fortæller samtidig, at det er anerkendt viden blandt forskere, at hudkontakt øger helt små børns chance for at overleve.

For at underbygge det henviser hun til flere artikler fra internationale medicinske tidsskrifter, som omtaler forskning fra Tanzania og andre udviklingslande, og som alle taler varmt om kængurumetoden.

"Kængurumetoden er dog ikke nok til at redde meget små børn, da de ofte har problemer, der kræver intensivbehandling. Men børn, der er født efter uge 30, har vi store chancer for at redde," siger hun.

Mange af kvinderne vil gerne hjem så tidligt som muligt, fordi de har andre børn derhjemme.

Her giver kængurumetoden en anden fordel. Nemlig at mødrene kan fortsætte derhjemme og så komme tilbage til neonatal-stuen

FOTO: MARITA HASSELBERG

hveranden uge for at få vejret babyerne, indtil de vejer to et halvt kilo.

Mormor med til fødslen Mange af de for tidligt fødte børn på Bunda Hospital er tvillinger eller trillinger. Marita Hasselberg siger, at i de tilfælde er det en ekstra udfordring, at der er så lidt personale på afdelingen, da mødrene har brug for ekstra hjælp. Flere børn på én gang giver også mindre tid til det enkelte barn på brystet, fortæller hun.

De fleste gravide kvinder i Nordtanzania ved godt, hvis de venter mere end et barn. De går til undersøgelse tre-fem gange i løbet

af graviditeten på den lokale mor-barn-klinik, og de bliver sendt til ultralydsscanning på føde- og børneafdelingen, hvis man har en fornemmelse af, at der er flere fostre.

"I de tilfælde opmuntrer hospitalet kvinderne til at tage deres mor eller en anden kvinde med til fødslen, så der med det samme er ekstra hænder til at tage sig af børnene," forklarer Marita Hasselberg.

Hun fortæller, personalet på børneafdelingen spørger efter ideer til forbedringer, og at hun i den forbindelse har foreslået hospitalet, at det skal være et krav ved flerlinge-fødsler. Det har de

taget godt imod og vil overveje.

Medicin er dyrt

Det er gratis at føde på Bunda Hospital – og også at være indlagt på neonatal-stuen. Men forældrene skal selv købe medicin og eventuel modernælkserstatning, indtil moderen er i stand til at amme, fortæller Marita Hasselberg.

"Det er dyrt," siger hun og

"Med kængurumetoden har vi store chancer for at redde børn, der er født efter uge 30," siger Marita Hasselberg, der arbejder på Bunda Hospital tre dage om ugen.

tilføjer, at det også gælder en K-vitaminindsprøjtning, for at blodet bedre kan koagulere, hvis barnet kommer til skade, og som alle nyfødte i hele verden har brug for.

Nogle forældre fravalgte det, fordi de ikke havde råd, og derfor har Marita Hasselberg foreslået, at sygehuset indkøber ampullerne, som hver indeholder nok til ti børn, og så kan forældrene betale for den del, deres barn får.

Afdelingssygeplejersken syntes, det var en god ide, og det er en fordel for alle: forældre får det billigere, og alle børn får indsprøjtningen.

Støt arbejdet blandt for tidligt fødte

Du kan være med til at støtte LM's arbejde blandt for tidligt fødte børn på Bunda Hospital ved at give en gave på MobilePay 66288 eller via dlim.dk/stot

LM inviterer på studietur til USA

Vil du gerne leve som discipel af Jesus i hverdagen, men synes, at du mangler udrustning og inspiration til hvordan?

Så er det muligt at søge om at komme med på en studietur til USA i oktober eller november, hvor LM sender 8-10 personer på Soma School i henholdsvis

Arizona og Michigan.

Soma School er oplæring til mission med evangeliet i centrum, og det sker gennem undervisning, personlig udvikling og fællesskab med lokale kristne.

Turene er på fire-fem dage, og der må påregnes to rejsedage før og efter.

Deltagerbetalingen er kun

3.000 kroner, da både Borgfonden og LMBU giver tilskud. Alle udgifter, inklusive kost og logi, bliver dækket.

Online coaching

En forudsætning for at deltage i studieturen er, at man har læst bøgerne *Når Jesus fylder* og *Gospel Fluency* af Jeff Vanderstelt.

Dertil kommer, at gruppen af danske deltagere mødes online to gange for at drøfte de to bøger.

Hvis man ønsker at vide mere om studieturen, kan man skrive til frimenighedspræst Reidar Puggaard Poulsen – eller læse på Discipel 24-7's hjemmeside: discipel24-7.dk/studietur. *kl*

Volontør i Tanzania forlænger og får nye opgaver

Til august flytter Luka Emil Lindeskov Pedersen til Iringa i Tanzania.

Han har sagt ja til at forlænge sin kontrakt som volontør i LM's internationale arbejde med et halvt år. Han får dog nye opgaver.

Siden august 2020 har Luka boet i Arusha i Nordtanzania, hvor han har været bogvolontør i Soma Biblia, men i efteråret 2021 får han arbejde i MUWA, der er den lutherske kirkes evangelisationsarbejde blandt nomadestammer. *kl*

OLE KARPFF ►► Jesus har samlet mig op. Jeg har fået en ro, som psykofarmaka ikke kan give, ved at læse i Bibelen og komme til møde i LM og kirken i Østermarie

Ole læser i Bibelen to-tre timer hver dag

Ny bibellæser savnede nogle at læse i Bibelen sammen med.
Nu følger han for anden gang et kursus på DBI i Gammel Testamente

AF KAJA LAUTERBACH

"Carsten fik åbnet en dør på klem ind i kristendommen, og han fik mig til at tilvælge livet, uden at vi snakkede om det."

Det siger Ole Karpf om sit møde – og venskab – med Carsten Madsen, der er graver ved Østermarie Kirke på Bornholm.

Farmor fortalte lignelser fra Bibelen
65-årige Ole voksede op i Hørsholm. Kristendommen fyldte kun ganske lidt i barndomshjemmet, hvor det var hans farmor, der stod for det meste af hans opdragelse.

"Det skete dog ofte, at hun fortalte lignelser fra Bibelen, mens vi spiste, når jeg og mine kammerater kom ind for at få en fedtemad," mindes han.

Ole var en meget aktiv dreng, der spillede ishockey og red som femårig. Som teenager dyrkede han ride-sport på konkurrenceplan.

Efter nogle år i militæret blev han i 1989 uddannet socialpædagog, og i den egenskab var han med til at grundlægge foreningen "Vinterlege for udviklingshæmmede" i Norge. Allerede det første år var 1.200 udviklingshæmmede på ski i Norge.

På turen til Norge mødte Ole en bornholmsk pige, og derfor flyttede han til øen, hvor han fik job som afdelingsleder på en specialskole for samspilsramte unge med forskellige behov.

I 2016 sagde han imidlertid op på skolen, fordi

►► Jeg er jo nødt til at give det en ekstra skalle, da jeg ikke har 60 års erfaring i at læse i Bibelen ligesom Carsten og andre, der er født ind i det

Ole Karpf

Ole Karpf (tv.) taler meget varmt om undervisningen i Bibelen på Dansk Bibel-Institut. Her står han på DBI sammen med undervisningsassistent Margrethe Bang Rye Kofod og professor Nikolai Winther-Nielsen.

han ikke kunne leve med de mange nedskæringer fra statens side. I stedet startede han sit eget firma ud fra sit hjem lidt uden for Rønne, hvor han vejledte unge til at få en uddannelse.

Møde med graveren i Østermarie
Samtidig med at han stoppede på skolen, måtte Ole erkende, at traumatiske oplevelser tilbage fra militærtiden fyldte så meget, at han ikke kunne overskue livet og samværet med andre mennesker. Det førte til, at han blev diagnosticeret med PTSD og startede i terapi og på medicin.

"En dag mødte jeg helt tilfældigt Carsten Madsen fra Østermarie. Han er graver ved Østermarie Kirke og arrangerer også bondegårdslejre for børn i LM-regi, hvor der er en del børn med særlige behov blandt deltagerne, og det talte vi om," siger Ole.

"Jeg var overhovedet ikke utryk ved Carsten og besøgte ham på kirkegården flere gange – og blev også frivillig medhjælper hos ham."

Ole spurgte ind til, hvad Luthersk Mission er, og det endte med, at han meldte sig ind i LM i Rønne.

"Der var imidlertid for

mange mennesker til, at jeg følte mig tryk. Derfor begyndte jeg at komme i LM i Østermarie, hvor der kun er cirka 20 ældre mennesker," siger han.

"Jeg føler mig utrolig velkommen i Østermarie," siger Ole, der også går til gudstjeneste i Østermarie Kirke stort set hver søndag, og nu da han er blevet pensioneret, har han tid til at være vikar for både graver og kirketjener.

Fællesskabet med Carsten fortsætter også.

"Hver mandag formiddag tager jeg op på Carstens gård lidt uden for Østermarie, og så hygger vi og snakker meget om Bibelen og om at være kristen," siger Ole, der fortæller, at han er vild med at køre traktor.

Ikke 60 års erfaring i at læse i Bibelen
Selv om Ole er meget glad for at komme i kirken og til møder i LM, har han manglet nogle, han kunne læse i Bibelen sammen med.

"Jeg begyndte at læse i Bibelen fra side 1 for et par år siden, men efter et par måneder droppede jeg det igen. Da jeg altid har læst meget, læste jeg i stedet 12-14 bøger om kristendom," siger han.

For lidt over et år siden videresendte Carsten en mail til ham fra Margrethe Bang Rye Kofod, der er undervisningsassistent på Dansk Bibel-Institut (DBI). Det var et tilbud om online bibelundervisning, som DBI arrangerer for alle, der godt vil læse hele Bibelen igennem i løbet af to år.

Det første år var et kursus i Gammel Testamente (GT), som teol.dr. professor Nikolai Winther-Nielsen stod for. Man skulle også kontakte ham omkring tilmelding.

"Den gik jeg og lurede på i to dage, for jeg har ret dårlige oplevelser med belæste mennesker, der taler om mig og ikke med mig. Men han var simpelthen så hjertelig, da jeg tog mig sammen til at ringe," siger Ole.

En stor del af kurset er selvstudium, hvor deltagerne læser fire kapitler i GT hver dag. Derudover foreslår lærerne supplerende litteratur, og Ole har brugt to-tre timer på det om dagen.

"Det er fantastisk, men allerede efter et par måneder læste jeg i tre bibler for at få flere nuancer med," siger han.

"Jeg er jo nødt til at give det en ekstra skalle, da jeg ikke har 60 års erfaring i at læse i Bibelen ligesom Car-

►► Det gamle Testamente lægger virkelig op til, at man kan fordybe sig i Ny Testamente

Ole Karpf

sten og andre, der er født ind i det."

En gang om ugen er der en online samling for alle de studerende sammen med Nikolai Winther-Nielsen og Margrethe Bang Rye Kofod.

I det forum fik Ole stillet en masse spørgsmål til både lærerne og de øvrige kursusedtagere. Denne samling blev også optaget, så man kunne høre det senere, hvis man ikke havde mulighed for at deltage – eller høre det igen, hvad Ole har benyttet sig af flere gange.

Fik øjnene op for rød tråd i Bibelen
Andet kursusår, som begynder til august, er en gennemgang af Ny Testamente, men Ole har allerede meldt sig til at tage kurset om GT en gang til, så han følger to

hold det kommende år.

"Set fra min stol er det nødvendigt at kunne Det gamle Testamente, før man begiver sig i gang med det nye, for GT lægger virkelig op til, at man kan fordybe sig i NT," begrundet han.

For eksempel har det givet nogle aha-oplevelser, når han har læst i Paulus' breve.

"Jeg kendte jo de profetier, han henviser til," siger Ole og tilføjer, at læsningen af GT også har givet ham mange fantastiske billeder i hovedet. For eksempel Moses, der gik med to millioner mennesker i ørkenen uden at vide, hvor skulle få mad fra, og uden GPS til at vise vejen.

Ud over det fremhæver han særligt det historiske indblik, han gennem GT har fået i mange hundrede år før Kristi fødsel

"Og det har været intet mindre end fantastisk at få øjnene op for den røde tråd, der er igennem det hele hen mod Kristi fødsel."

Ro, som psykofarmaka ikke kan give
Ole har valgt at dedikere hele sit liv til kristendommen.

"Jesus har jo samlet mig op," siger han.

"Min PTSD har rørt meget lidt på sig de seneste par år. Jeg har fået en ro, som psykofarmaka ikke kan give, ved at være sammen med Carsten og komme til møde i LM og i kirken i Østermarie."

Det kan han unde rigtig mange at være med til, og derfor vil han gerne starte en studiegruppe ud fra GT på Bornholm og både mødes fysisk og være med i onlinegruppen ud fra DBI.

"Hvis kirken tilbyder bibelstudiegrupper for dem, der er lidt nysgerrige, kan vi måske få afmystificeret nogle myter," begrundet han og fortæller, at han har lagt fysiske foldere i mange kirker og også sendt en mail om det til alle præster, menighedsrådsformænd og ledere i andre trossamfund.

Læs mere om DBI's online bibelundervisning på dbi.edu.

MONICA KRONBORG ►► Pigerne lærer nogle færdigheder, som de kan tage med sig resten af livet. Og så lærer de at bidrage til missionsarbejdet og hjælpe deres landsmænd

Kollegiepiger syr kjoler af genbrugstøj

Cambodjanske studerende på kollegiet i Siem Reap har fået en ny måde at tjene penge på til deres studier og til missionsarbejdet, fortæller missionær og initiativtager Monica Kronborg

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Et nyt initiativ til at skaffe penge til trængende har set dagens lys på LM's kollegie i Siem Reap i det nordlige Cambodja.

To af de studerende på kollegiet køber brugt tøj på det lokale marked og syr det om til børnetøj under vejledning af LM-missionær Monica Kronborg.

De har skabt deres eget brand, *Khming Khming*, som betyder børn på khmer. I logoet er en regnbue, der refererer til Guds løfte om frelse.

Tøjet, som er pigekjoler med matchende hårelastikker til et-toårige børn, skal sælges i Danmark og på den måde skaffe penge til missionsarbejdet.

Kjolerne bliver sendt med missionærkollegaen Dina Burgdorf Jacobsen, når hun og familien om nogle dage rejser hjem til Danmark, og tanken er, at hun skal forsøge at sælge det, når de skal rundt på møderejse i landet.

Bruger sin kreative baggrund til at hjælpe Monica Kronborg har taget initiativet til syprojektet – en idé, der har været i tan-

Støt syprojektet

Du kan være med til at støtte LM's arbejde på kollegierne i Siem Reap ved at give en gave på MobilePay 66288 eller via [dml.dk/støt](https://dml.dk/stot)

kerne længe, fortæller den danske missionær, der er uddannet designteknolog og tidligere har arbejdet som dekoratør i IKEA.

"Oprindeligt havde jeg tænkt på at lære kvinderne ude i de lokale landsbyer at sy, så de kunne skaffe penge til at leve for. Det er også en måde, jeg kan bruge min kreative baggrund til at hjælpe andre med."

Det har dog endnu ikke været muligt, så i stedet er hun startet op i det små med de to piger på kollegiet, hvor der i forvejen var en sy-maskine og strøm.

Projektet hjælper de lokale Indtil videre har projektet kun kostet indkøb af en ekstra symaskine og det brugte tøj, som de køber billigt på markedet – samt selvfølgelig den tid, som hun og de to

De to piger, der bor på LM's kollegie i Siem Reap, syr børnekjoler af genbrugstøj.

kollegie-piger bruger på det, fortæller Monica Kronborg.

De to piger, 21-årige Ton og 19-årige Sophailin, er udvalgt til projektet af kollegielederen, fordi de er blandt dem, der har mest brug for at tjene penge for at kunne fortsætte deres studier, og fordi de har flair for at sy.

Pigerne får et mindre beløb for hver kjole, de syr. Resten af kjolens pris går til at skabe kontakt til lokalbefolkningen, hjælpe trængte og styrke det evangeliserende arbejde, der allerede er i gang. Og det er win-win for alle, mener den danske missionær.

Miljøet og missionsarbejdet "Pigerne lærer nogle færdigheder, som de kan tage med sig resten af livet. Og så lærer de at bidrage til missionsarbejdet og hjælpe deres landsmænd, som har brug for det."

Desuden er projektet

med at sy noget nyt ud af genbrugstøj med til at gøre cambodjanerne bevidste om at passe på miljøet, understreger hun.

"Det er jo noget, der er meget oppe i tiden, men herude flyder det med skrald overalt, så det er godt at lære de unge, at noget kan genbruges."

Lokal café vil sælge kjolerne videre Monika Kronborg arbejder videre med, hvordan de færdige kjoler i fremtiden skal kunne transporteres til Danmark og blive solgt her.

Hun har også fået kontakt til en lokal café i Siem Reap, som har vist stor interesse for at sælge kjolerne videre.

"Jeg var derinde en dag sammen med min lille datter, Manola, som havde en af kjolerne på. Den kvindelige ejer af caféen, som er fra Norge, var helt vild med kjolen og spurgte, hvor jeg havde købt den. Hun ville gerne sælge dem i sin butik."

Soma Biblia lancerer ny swahili-engelsk studiebibel

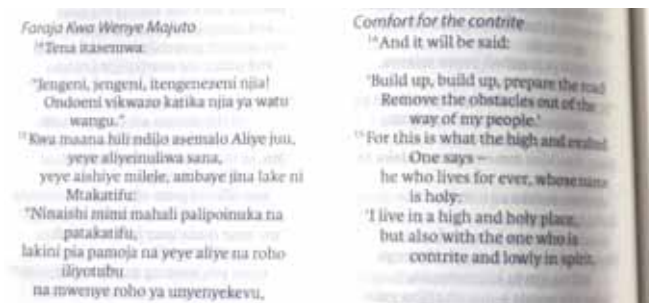
LM's litteraturmission i Tanzania er for første gang medudgiver af en ny bibel. Den ventes at blive populær hos mange, som gerne vil sammenholde med en engelsk oversættelse

Soma Biblia i Tanzania distribuerer årligt mange tusinde bibles og kristen litteratur og udgiver også selv egne produktioner.

Nu er det tanzaniske litteraturmissionselskab for første gang nogensinde blevet medudgiver af en ny bibel.

Det er en tosproget bibel på swahili og engelsk, som udgives i samarbejde med det internationale bibelselskab Biblica i Kenya.

Det første oplag er trykt i 5.000 eksemplarer, som er på vej i en container fra

Den nye Soma Biblia-bibel har teksten på swahili i venstre spalte og på engelsk i højre.

trykkeriet i Kina med forventet ankomst til havnen i Dar es Salaam i starten af august.

Og denne nye udgave på

både swahili og engelsk forventes at blive en bestseller, mener Soma Biblias danske direktør, Bent Houmaa Jørgensen.

"Det er en flot bibel med kort og andre hjælpemidler, som mange nok gerne vil have stående på hylden derhjemme eller på bibelskolen eller fakultetet, hvor man studerer," siger han.

Fordel med samlet bibel Og så er der en stor fordel i at have både en swahilibibel og engelsk bibel samlet i ét, mener Bent Houmaa Jørgensen.

"Alle, som læser på højere læreanstalter, er meget optaget af at være gode til engelsk."

"Desuden ønsker mange at sammenligne det, der står på swahili, med det, der står på engelsk, fordi swahili er mere begrænset i sit ordforråd end engelsk, og fordi det at sammenligne giver et klarere billede af, hvad teksten vil sige."

Tættere på grundteksten Der findes allerede en lignende swahili-engelsk bibel, men det er en oversættelse, som mange kristne i Tanzania ikke bryder sig om, fordi de synes, den ligger for langt fra grundteksten, forklarer

Soma Biblia-direktøren.

Oversættelsen, som den nye bibel er baseret på, ligger tæt på den, der i forvejen bruges til gudstjenesterne i den lutherske kirke i Tanzania, og som mange er glade for og kendte med. Den nye er bare skrevet i et lidt mere nutidigt sprog.

Med et omfang på 2.337 sider og en vægt på 1,4 kilo er det nok ikke denne bibel, folk tager med i kirken om søndagen. Men den er god til den daglige bibellæsning og som studiebibel, lyder det fra Soma Biblia. *kbr*

TEMA | FORBEREDT PÅ DØDEN

JOHN WYATT ►► Tiden frem mod døden kan ved Guds nåde forløses og blive til en kilde af forunderlig og uventet velsignelse

Ars moriendi – kunsten at dø

Der ligger både muligheder og fristelser ved livets afslutning.
Kender man dem, kan man nemmere få en god sidste tid

FOTO: UNSPLASH.COM

Teksterne "Ars moriendi" blev skrevet i middelalderen som en hjælp til døende, fordi den udbredte pest gjorde det meget svært at komme i kontakt med præsten.

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

I den sene middelalder cirkulerede to tekster på latin med titlen *Ars moriendi*. Teksterne, hvis titel betyder "kunsten at dø", blev skrevet med Den Sorte Død som bagtæppe. Pesten, som menes at have dræbt mellem en tredjedel og halvdelen af Europas befolkning, gjorde det også svært for den døende at komme i kontakt med præsten.

Men med *Ars moriendi* i hænderne kunne man gøre sig klar til døden og få en fredelig afslutning på livet.

Død er blevet fremmed
Den engelske, kristne professor og læge John Wyatt har gennem et helt liv beskæftiget sig med etik inden for særligt sit eget felt: For tidligt fødte børn. Han har skrevet bogen *Dying Well*, der er inspireret af de gamle tekster om "den gode død".

Hans baggrund er ikke Den Sorte Død, der fik den konsekvens, at alle mennesker kendte til døden på allernærmeste hold, men en følelse

af, at det moderne menneske er kommet på meget stor afstand af døden.

Hvor døden før i tiden indtraf i hjemmet med de kære omkring dødslejet, indtræffer døden i dag ofte på hospitalet omgivet af hvide forhæng og sundhedspersoner.

En uventet velsignelse
Hans bog er målrettet mennesker, der gerne vil gøre sig nogle tanker om, hvordan livet skal slutte – måske fordi de er blevet diagnosticeret med en svær sygdom, måske fordi alderen vidner om, at døden ikke ligger langt væk. Ikke fordi døden er god, skriver han. Nej, døden er en fjende, for Guds mening var, at mennesket skulle leve evigt, skriver han og fortsætter:

"Men tiden frem mod døden kan ved Guds nåde forløses og blive til en kilde af forunderlig og uventet velsignelse."

Han peger på ni muligheder, som tiden frem mod døden kan skabe, samt syv fristelser, og hvordan man kan stå imod dem. De gives her.

Dødens muligheder

- 1: Åndelig vækst**
En erkendelse af min egen svaghed kan lede til en styrket tro på Kristus. Med evigheden for døren kan ens øjne tvinges væk fra det synlige over på det usynlige (2 Kor 4,16-18).
- 2: Taknemmelighed**
Tak for de ting, som du måske tidligere tog som en selvfølge: at du trods alt har kræfter til en lille smule, at du kan nyde en smuk solnedgang, at du kan få medicin, eller at familien til trods for din træthed og dine smerter alligevel har det godt.
- 3: Genoprette relationer**
Afslutningen på livet er en mulighed for at få gjort op og genoprette brudte relationer, også selv om bruddet er gammelt. Det er også en mulighed for at glæde sig over og styrke de gode relationer, man har.
- 4: At tilgive og få tilgivelse**
Afslutningen på livet er en enestående mulighed for at bede mennesker om tilgivelse og selv tilgive andre. Det kan føre til en frisættelse fra vrede og bitterhed og være et vidnesbyrd for andre.

- 5: At give slip**
Tiden frem mod døden er en anledning til gradvist at slippe sine forpligtelser og give dem videre. Det er ikke let for den, der har været vant til at klare alting selv.
- 6: At efterlade sig noget**
Døden giver en stærk mulighed for at reflektere over den måde, Gud har ledt og velsignet én gennem livet og de lektier, man har lært. Det kan være meget værdifuldt at give dette videre til næste generation skriftligt eller mundtligt.

- 7: At få styr på prioriteterne**
Ved man, at døden står for døren, kan det være en tid til at overveje, om noget skal lægges til side og noget andet prioriteres højere. Måske er der nogen, der skal høre dit vidnesbyrd, trods dine manglende kræfter.
- 8: At få sin drøm opfyldt**
Fordi mennesker er værdifulde helt indtil døden, skal livet også være indholdsrigt, så længe det kan. At dø godt skal måske ikke handle om alt det, du føler, du bør, men i stedet om at få opfyldt en gammel drøm.
- 9: At gøre sig klar til at møde Jesus**
Mødet med døden er en kærkommen anledning til at huske på ham, der venter på os med en udsigelig stor glæde på den anden side af døden.

Dødens fristelser

- 1: Tvivl**
Døden kan få nogle kristne til at tvivle på troens sandhed og frelsens virkelighed. Vær ærlig omkring tvivlen – mange kristne har kæmpet med tvivl – og brug fællesskabet med andre kristne. Nadveren kan også være en hjælp for den, der tvivler.
- 2: Håbløshed**
Den døende kan miste håbet og ende i en situation, hvor man føler, at man har spildt sit liv. For en troende kan det også give sig udtryk i en håbløshed over, hvorfor Gud ikke bare tager én hjem. Vær ærlig, og del din smerte med én eller to personer. Også Jesus var fortvivlet, og han kan give fred. Fortrydelsen af ens liv kan også være reel: At der er noget, der skal gøres op.
- 3: Selviskhed**
Smerte og lidelse kan drive et menneske til uligevægtige og selviske handlinger. Det kan der være medicinske grunde til, men det kan også være, fordi vi er fristet til at se os selv som vigtigere end andre. Mind dig selv om Jesu selvopofrende kærlighed på korset, hvor han bad for dem, der korsfæstede ham.
- 4: Stolthed**
Vi kan blive stolte over vores måde at håndtere smerten på eller over, at vi står imod fristelser. Erkend i stedet, at alt, hvad du er, skyldes Guds gave og nåde. Det gælder for den raske såvel som for den syge.
- 5: Grådighed**
Vi kan blive fristet til at ville opleve mere, se mere og prøve mere. Det kan også have en særlig kristen vinkel, hvor man længes efter at fortsætte i tjenesten i menigheden. Lær i stedet af Simeon (Luk 2,30-31), der gav slip på livet i fuld forvisning om, at Gud har styr på tingene og fortsætter sin plan.
- 6: Benægtelse**
Man kan blive fristet til at benægte, at man er døende, og kæmpe for hårdt mod døden, så den sidste tid bliver et skuespil, hvor man lader, som om alt nok skal ordne sig. Lær i stedet af Job, der græd over sin smerte, men overgav sig i Guds hænder (Job 1,20-21).
- 7: Selvbestemmelse**
Man kan blive fristet til selv at ville bestemme, hvornår man dør, så man "ikke ligger andre til last". Men vi har ikke valgt livet eller de relationer, vi blev født ind i. Vi begyndte livet som fuldstændig afhængige af andre og kan ende livet på samme måde. Det er ikke uværdigt, umenneskeligt eller frygteligt, men et vilkår i menneskelivet.

TEMA

HENRIK HØJLUND ►► Der findes nemlig ikke noget smart trick, der kan fjerne sorgen. Man skal igennem den. Der er ingen vej udenom

Det bedste og vigtigste er at lytte

I samtalen med døende og efterladte skal man være til stede uden at være bange for stilhed. Og man skal ikke tænke, man er nødt til at sige noget for at trøste, mener erfaren sjælesørger

AF KAJA LAUTERBACH

Henrik Højlund har ikke en klar erindring om at have mødt frygt for at dø, når han som præst har talt med døende mennesker.

Han har mange års erfaring fra samtaler med døende – men også med de pårørende og efterladte.

"De døende, jeg har talt med, har mest været ældre mennesker, som på mange måder er indstillet på døden. Så er det ofte livsmæthed, der fylder. Det er ikke sådan, at de går og længes efter at dø, selv om en ældre kvinde engang spurgte meget direkte: "Er det forkert af mig at længes efter at dø? Må jeg godt bede om det?" siger han.

Svaret var: "Det må du gerne."

En enkelt gang har han dog oplevet, at et menneske er blevet ramt af en dyb trosanfægtelse og havde mange tanker om det at skulle stå ansigt til ansigt med Gud. Det gav anledning til en fin samtale om nåden først og sidst.

Livsmætte med livslyst
"Det betyder ikke, at de døende, jeg har talt med, er færdige med livet, men de er meget afklarede med, at hvert år er en gave, og for dem er der ikke noget enormt sorgfuldt over at skulle dø," uddyber 61-årige Henrik Højlund.

Han er præst i valgmenigheden Aarhus Bykirke. Før det har han været sognepræst i Kingos Kirke på Nørrebro og i Løsning og Korning kirker i Østjylland.

"De har nået det helt naturlige punkt, hvor der ikke er mere livslyst. Det, som man også kalder at være mæt af dage."

Sorg over et tab er ikke forskellig for kristne og ikke-kristne, siger valgmenighedspræst Henrik Højlund.

Henrik Højlund har imidlertid lagt mærke til en dobbelthed hos mange ældre.

"De er livsmætte, men har alligevel stor lyst til at leve og se, hvad sker. De forklarer det, som at sjælen er ung, selv om kroppen er blevet gammel," forklarer han og kalder det meget livsopmuntrende.

Tung farvelproces
Situationen er imidlertid en anden, når det gælder den døendes pårørende, forklarer den erfarne sjælesørger.

"De har ikke opnået en mæthed ved livet, og det kan være enormt tungt og sorgfuldt at skulle sige farvel til døende forældre," siger han.

"Farvelprocessen er sjældent fyldt med munterhed, og det er uanset, om det er troende kristne mennesker eller almindelige sekulariserede danskere."

Henrik Højlund tror ikke, man som sjælesørger skal møde dem med meget faste og bastante trøsteord. Der findes nemlig ikke noget smart trick, der kan fjerne sorg.

"Jeg vil snarere sige: Lad

At skulle sige farvel til en, man er tæt knyttet til, kan føles, som om noget af ens rod bliver skåret over," forklarer Henrik Højlund.

tårerne flyde. Du skal nemlig igennem sorgen. Der er ingen vej udenom," siger han og understreger, at det i samtalen med sørgende handler om at være meget lyttende og give dem anledning til at få luft for deres sorg.

"Noget af det bedste, man kan gøre som sjælesørger, er at give dem lov til og mulighed for at sætte ord på alt det, der fylder."

Her henter han inspiration fra Jobs venner, der sad hos ham i hans lidelser i syv dage uden at sige noget (Job 2,13).

"Man skal være til stede uden at være bange for stilhed, og man skal holde op med at tænke, at man er nødt til at sige noget for at trøste, selv om det kan være meget grænseoverskridende og svært," forklarer han.

"Og så skal man være ærlig om, at man ikke kan svare på alle spørgsmål, der fylder i den sørgendes sind og tanker."

Henrik Højlund understreger, at en sjælesørger også skal kunne rumme, at den sørgende sætter ord på følelser som skuffelse og vrede.

Roden bliver skåret over
Sorg over et tab – at miste

en, man holder af – er ikke forskellig for kristne og ikke-kristne.

Så når Henrik Højlund har samtaler med de pårørende, møder han altid mennesker, der er kede af det.

"At skulle sige farvel til en, man er tæt knyttet til, kan føles, som om noget af ens rod bliver skåret over," forklarer han.

"Men det er klart, at hvis Gud ikke er med i billedet, mangler der en dimension, som for os kristne er helt afgørende. Troen på opstandelsen gør en kæmpe forskel."

Sorg opleves forskelligt
Henrik Højlund tilbyder altid pårørende en opfølgende samtale efter begravelsen. Her taler han med dem om, hvordan sorg kan opleves forskelligt, alt efter hvor langt man er på afstand af tabet.

"Sorg falder oftest i tre faser. De kan imidlertid glide ind over hinanden, sådan at man ikke kan sige, hvor længe de hver for sig varer," forklarer han.

"Det er heller ikke alle, der oplever alle faser lige stærkt."

Den første fase er chokfasen. Her er de fleste mennesker ikke blevet slået fuldstændig i jorden. Det er, som om dødsfaldet ikke rigtig er gået op for dem endnu, og sorgen har ikke meldt sig for alvor.

Herefter kommer realitetsfasen. Her går det op for den efterladte, at afdøde ikke vender tilbage, og fortvivelse og sorg rammer for alvor.

Til sidst kommer øjenåbningsfasen, hvor man så småt begynder at få øje på, at der måske også er noget godt ved livet, og at glæden måske vender tilbage.

►► Selv om jeg går i mørkets dal, frygter jeg intet ondt, for du er hos mig, din stok og din stav er min trøst

Salme 23,4

►► Jeg vil helbrede dem og skaffe dem hvile, jeg giver dem trøst til gengæld. Hos de sørgende skaber jeg læbernes frugt

Esajas 57,18b-19a

►► Gud vil tørre hver tåre af deres øjne, og døden skal ikke være mere, ej heller sorg, skrig eller pine skal være mere

Johannes' Åbenbaring 21,4

TEMA

EBBE KAAS ► Døden er bogstaveligt talt en afklædning, hvor al stolthed og værdighed bliver pillet af

Døden kommer jo aldrig belejligt

Der findes ikke nogen let vej igennem. Men jeg hviler i, at Jesus har en plads klar til mig i Himlen, siger kræftsyg prædikant og tidligere skolemand Ebbe Kaas

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Hvad spørger man en mand om, som kun lige har forladt et aktivt arbejdsliv, men bliver syg af kræft og får at vide af lægerne, at han ikke har lang tid at leve i? Umidelbart er det hårdt at se Ebbe Kaas – den tidligere så virksomme prædikant og skoleleder gennem mange år – sidde afkræftet i sofaen i hjemmet uden for Brændstrup og kigge ud over de brede, åbne marker.

"61 år. Man kan godt synes i vore dage, at det er at være meget ung, når man skal dø. Men døden kommer jo aldrig belejligt. Den spørger aldrig om lov," siger han.

For halvandet år siden blev Ebbe indlagt på sygehuset i Aabenraa med, hvad man troede var tarmslyng, men som viste sig at være kræft. Han blev opereret, og lægerne troede, de havde fået det hele med. Kort tid forinden var hans kone, Lisbet, blevet behandlet for brystkræft. De talte meget om, hvor fantastisk det var, at de begge var blevet helbredt.

Men efter noget tid fik han at vide, at kræften havde spredt sig, og at der ikke var mere, lægerne kunne gøre. Hans sygdom er forværret over de seneste ugers tid. Nu har han en hospitalseng hjemme i stuen, og en hjemmesygeplejerske kommer og giver ham morfin for at lindre smerterne.

Ingen ret til at klandre Gud
Samtalen denne junidag

Det er et kæmpe privilegium at dø af kræft frem for at dø meget pludseligt. For man har tiden til at få sat ord på. Tid til samtaler og nærvær

Ebbe Kaas

Lisbeth og Ebbe Kaas glæder sig over de mange ting, de har fået lov at opleve sammen i de næsten 40 år, de har været gift.

føles dog på ingen måde tung, for Ebbe Kaas har haft mange af den slags samtaler med familie og venner den seneste tid. Han er helt afklaret med, at han skal dø. Som den forkynder og sjælesørger, han er, deler han gerne sine tanker om det som et stærkt vidnesbyrd for andre.

"Jeg er ikke vred eller bitter på Gud. Det kan der være nogen, der føler trang til, og det forstår jeg godt. Men det synes jeg ikke, jeg gør. Jeg har vel forligt mig med, at det er min lod at skulle herfra," siger han og uddyber: "Jeg synes jo ikke, jeg har nogen ret til at klandre Gud for noget. Det kan måske lyde sådan lidt overfromt. Men det har jeg jo ikke, for jeg er menneske, og Gud er Gud."

På spørgsmålet, om han stadig håber at blive helbredt, svarer han med sin vante faste tro og sit skælmske glimt i øjnene:

"Når vi taler om helbredelse, tænker vi ofte, det gælder om, at låsemekanismen så at sige bliver ordnet igen. I stedet tror jeg, det handler mere om at få lov til at være i Guds hånd – uanset, hvad der sker. Hvis jeg først begynder at stille krav til Gud, tror jeg, det kan blive tungt, for så kæmper jeg imod Gud i stedet for at være der, hvor Gud er."

Ville gerne se barnebarnet gå
Selvfølgelig er der endnu noget, han gerne ville have nået her i livet, erkender han og drejer hovedet mod det yngste barnebarn, Eva på 11 måneder, som kravler rundt på gulvet bag ham.

FOTO: KARIN BORUP RAVNBORG

"Jo – at se hende lære at gå og vokse op. Det ville jeg gerne have oplevet. Men vi har fire andre børnebørn, og dem har jeg alligevel fået lov at opleve," siger han med taknemmelighed i stemmen. Lisbet, som han om tre uger har været gift med i 40 år, sætter sig ved siden af ham.

"Jeg synes, vi har fået lov til at opleve så meget," smiler han og giver hendes hånd et lille klem.

"Ja, for jeg er otte år ældre end Ebbe, og vi har altid sagt, at hvis vi skulle nå at rejse, kunne det ikke vente, til han gik på pension. Så derfor har vi rejst en masse sammen," siger Lisbet, og parret fortæller om store oplevelser fra blandt andet Japan, Cambodja og Peru, hvor de fik lov at se missionsarbejdet.

Et kæmpe privilegium at dø af kræft
Begravelsen er allerede talt igennem med både familien og præsten, en nær ven, som også viede dem dengang for 40 år siden.

"Vi har talt om, hvordan det skal foregå, og hvilke sange, der skal synges," siger han og nævner Ja, engang mine øjne skal, Jesus

det eneste og Jeg er i Herrens hænder.

"Det er sange, der betyder rigtig meget for mig, og som vi også har sunget den seneste tid, når der har været folk på besøg."

Det praktiske omkring, hvor Lisbet skal bo, når han er død, er der også talt om, fortæller han. Det betyder meget for ham, at der er sørget for det. For jo flere ting, man kan få ordnet, mens man stadig kan, jo bedre er det, mener han.

Det eneste, der ærgrer ham, er, at han nok ikke når at færdiggøre sine nyeste undersøgelser om tiden omkring LM's stiftelse. Derfor har han sendt sine mange bøger til de studerende på DBI og vil også give sine optegnelser til LM's arkiv, så arbejdet kan blive ført videre.

"I grunden er det jo et kæmpe privilegium at dø af kræft," siger han og standser selv op.

"Jeg kan godt høre, når jeg siger det, at det kan lyde lidt barsk. Men nu har jeg sagt det så mange gange, så det virker ikke barsk på mig. Det er et kæmpe privilegium frem for at dø meget pludseligt. For man har tiden til at få sat ord på. Tid til sam-

Jeg tror, helbredelse handler om at få lov til at være i Guds hånd – uanset, hvad der sker. Hvis jeg først begynder at stille krav til Gud, tror jeg, det kan blive tungt, for så kæmper jeg imod Gud i stedet for at være der, hvor Gud er

Ebbe Kaas

taler og nærvær."

På grund af corona blev der ikke holdt en afskedsreception, da han sidste år stoppede som skoleleder på Brændstrup Kristne Friskole efter mange år. I stedet har han nu fået masser af besøg af folk og hilsner på mail og sms. Han og Lisbet inviterede også for nylig gode venner til et salvelses-, bønne- og nadversamvær

hjemme i stuen.

"Folk kan sige tak, som de normalt gør til et minde-samvær, men den afdøde hører jo ikke det, der bliver sagt. Her får jeg mulighed for at tale med hver enkelt og dele minder."

Farvel til sin 85-årige mor

I slutningen af maj kunne han rejse hjem til sin fødeø, Bornholm, og tage afsked med sin 85-årige mor. Desuden var han og Lisbet til møde i missionshuset i Østerlars, hvor han bragte en hilsen og fik taget afsked med gode venner.

"Det er jo håbet om gensynet hjemme hos Gud, som jeg må hvile i, og som bliver så stærkt og konkret, når man er sammen med kristne brødre og søstre," siger han og citerer verset fra Johannesevangeliet 14,2: I min faders hus er der mange boliger.

"Hvis ikke det var sådan, så havde Jesus sagt det, siger han. Der er en plads rede til mig! Og det er jo fordi, Jesus holder hele vejen. Det er det løfte, jeg har prøvet at aftegne gennem Jesus som korsfæstet i de mange prædikener, jeg har holdt."

Døden piller stolthed og værdighed af
Samtalen med Ebbe gør ham meget træt, og han har lagt sig over i sygesengen. Det er tydeligt, at han har mange smerter. Han tager et fast greb i sengekanten på det, der synes at være hans livs sidste prædikestol, fordi han har noget vigtigt, han gerne vil sige:

"De fleste af os ønsker at dø hurtigt og smertefrit. Men der findes ikke nogen let genvej. Det er bogstaveligt talt en afklædning, hvor al stolthed og værdighed bliver pillet af. Jeg kan ikke engang tage nattrøjen af selv, men må være overgivet til hjælp. Det er i starten ydmygende. Til sidst må man sige: Jeg kan ikke, Herre, men du kan alt. Jeg må hvile i, at Jesus har gjort en plads klar til mig. Han salver mig med olie, og i Herrens hus skal jeg bo gennem lange tider. Det holder hele vejen hjem."

KIRKE ▶

MORNINGSTARNEWS.COM ▶▶ Sagen fra menigheden i Ho Chi Minh City er blevet en anledning til at lukke husmenigheder i landet

Vietnam bruger smitteudbrud til at stramme grebet om kristne

Myndighederne slår hårdt ned på lille menighed efter to coronatilfælde

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Al religiøs aktivitet er blevet lukket ned eller stærkt begrænset efter to coronasmitte tilfælde i en kirke i Vietnams største by Ho Chi Minh City. Kirken er kommet i myndighedernes søgelys for at "spredde farlig, smitsom sygdom". Et par, der deltog i et kirkemøde med syv personer, fik kort efter konstateret covid-19, og statsejede medier og byens myndigheder kæder parret sammen med et smitteudbrud blandt omkring 200 personer. Det har medført hård kritik på sociale medier vendt mod kristne i landet, skriver Morningstarnews.org.

En kirke i Vietnams største by Ho Chi Minh City.

Kristne i dårligt lys 26. maj deltog parret ved et møde med syv personer i den sydvietnamesiske by. De daværende regler tillod forsamlinger på op til 20 personer. Samme dag fik parret dog konstateret covid-19. Allerede 30. maj lukkede myndighederne derfor kirken, og statsejede medier var fulde af negative artikler og rygter om menigheden. Også på sociale medier har mange kritiseret menighe-

den hårdt. Både Vietnams katolikker og protestanter, der tilsammen udgør omkring 8,5 procent af befolkningen, har overholdt myndighedernes coronarestriktioner, men sagen fra menigheden i Ho Chi Minh City er blevet en anledning til at lukke husmenigheder, mener Morningstarnews.org. Kristne i landet har derimod påpeget, at menigheden er et offer og ikke med

ond vilje har spredt corona. Frygter justitsmord I et brev til Vietnamesisk Evangelisk Alliance, der består af 40 husmenigheder, skriver Vietnams leder for religiøse affærer, at undersøgelserne af menigheden fortsætter. Selv om han i brevet skriver, at nyhederne om smitteudbruddet har ført til misforståelser, og at han har bedt avis- og radio-redaktører om at korrigere

fejlene, fastholder han alligevel menighedens skyld: "Det, der skete i kirken, kan ikke undsige sig juridiske konsekvenser. Det indbefatter også et ansvar fra lederen af menigheden." Kirkeledere i landet er dog bekymrede for, at der ikke vil blive ført en fair og objektiv rettergang. De frygter, at myndighederne vil fabrikere et brud på covid-19-restriktioner, hvis de er opsatte på, at der skal fældes dom.

Kritik: Kirkeminister er for tavs om coronarestriktioner

Siden marts 2020 har kirkeminister Joy Mogensen stort set ikke svaret på pressens spørgsmål om kirken og coronasituationen. Det viser en opgørelse, som Kristeligt Dagblads webmedie kirke.dk har lavet. Kun to gange har ministeren svaret på Kristeligt Dagblads henvendelse, og den ene gang var under et pressemøde. Men også i alle andre dagblade er der et lignende billede af en fraværende minister, skriver mediet. Det er et stort problem, siger hendes forgænger Mette Bock til kirke.dk: "Hvis ikke man som minister stiller op til interview, svigter man borgerne og det samfundsområde, man har det politiske ansvar for." Webmediet har forelagt kritikken for ministeren, der mener, at hun ikke har kunnet svare på mange af spørgsmålene, fordi de var sundhedsfaglige, eller fordi hun var nødt til at afvente centrale aftaler. Hun peger dog på, at hun har været i direkte kontakt med folkekirkens repræsentanter. "Jeg har kunnet komme med klare udmeldinger, når det har været aftalt mellem partierne, er blevet vurderet af sundhedsmyndighederne og har været behandlet af sektorpartnerskabet. At stille sig frem uden at kunne give klare svar skaber bare endnu større uklarhed. Der har været nok uklarheder i denne periode." nlm

Ny dansk-norsk organisation laver digitale bibelstudier

Biblegroups.today er blevet stiftet med en dansk-norsk bestyrelse. Organisationen med LM-frimenighedspræst Henrik Hadberg i spidsen arbejder på at lave digitale studiematerialer til alle Bibelens bøger. Fjellhaug Internasjonale Høgskole er nærmeste samarbejdspartner og har derfor udpeget en repræsentant til bestyrelsen. Der er i øjeblikket bibelstudiemateriale til fire af Bibelens bøger samt Salme 1-8. nlm

Evangelisk Luthersk Netværk fylder 15 år

Den 17. juni fyldte Evangelisk Luthersk Netværk 15 år. Kirkenetværket blev født særligt ud af en kritik mod folkekirkens åbning for kirkelig velsignelse af registreret partnerskab. Men også siden har netværket været en tilbagevendende debattør mod synspunkter, der er på kant med klassisk luthersk teologi. De seneste år har kritikken også rettet sig mod en subjektiv forståelse af køn. Først og fremmest er netværket dog et fællesskab af menigheder både inden for og uden for folkekirken, der gennem konferencer, vejledning og tilsyn søger at inspirere og udruste til et bibeltro luthersk ståsted. nlm

Danmarks ældste missionsorganisation fylder 200 år

Den 17. juni var det 200 år siden, Danmission blev stiftet – dengang under navnet Det Danske Missionsselskab (DMS). Fejringen er dog udsat til 2022 på grund af corona. Danmission opstod den 1. januar 2000 med sammenlægning af DMS og Dansk Santalmission, men også tidligere var andre missionselskaber lagt ind under DMS. Siden 2017 har Danmission haft en samarbejdsaftale med Danida med EU-støtte og arbejde i 12 lande i Afrika, Asien og Mellemøsten. Fokus er blandt andet på kirkeudvikling, religionsdialog og ligestilling. nlm

Første kvindelige generalsekretær i det lutherske verdensforbund

Det lutherske verdensforbund har valgt den estiske teolog og præst Anne Burghardt som den næste generalsekretær. Det er første gang, verdensforbundet vælger en østeuropæer og en kvinde som generalsekretær. Den 45-årige Burghardt er i øjeblikket chef for udviklingsafdelingen på den estiske evangeliske kirkes teologiske institut. Hun overtager posten som generalsekretær den 1. november. Generalsekretæren er

Estiske Anne Burghardt er valgt som generalsekretær for LWF.

valgt for en syvårig periode og arbejder tæt sammen med verdensforbundets

præsident Dr Panti Filibus Musa, der er forbundets leder og talsperson.

"Jeg vil gerne gratulere pastor Burghardt med valget. Hun skal påtage sig den vigtige rolle at lede vores globale kirkefællesskab, hjælpe med at forme dets videre vej og vidnesbyrd om evangeliet og også arbejde for fred, retfærdighed og forsoning," siger præsidenten til forbundets hjemmeside. Anne Burghardt er gift, har to børn og er i øjeblikket i gang med en ph.d. i ortodoks liturgi. nlm

UNDERVISER TIL PRÆSTESSEMINARIUM

På Phnom Penh Bible School uddannes kommende præster og ledere til kirken i Cambodja.

Du kommer til at undervise i bibelfag og teologiske fagområder på bachelorniveau samt være mentor for nogle af de studerende.

Du skal have en teologisk kandidat/-mastereksamen og gerne erfaring med undervisning, ledelse eller menighedsplantning.

Ansøgningsfrist: snarest muligt.

Læs hele stillingsbeskrivelsen på dml.dk/job/missonaer. Kontakt gerne missionskonsulent Bent Olsen på bo@dml.dk / 41 57 82 37.

- LivogJob er STU uddannelse med bomulighed
- Praktisk og teoretisk undervisning med praktikker
- Kristent værdigrundlag og etik

- Tilgængelighed for alle

Marianne og Jørgen Sulkjær
forstanderpar
Tlf. 5444 1705 www.livogjob.dk

TEOLOGISK UNDERVISER TIL KURSER I TANZANIA

Vi søger en teolog til en ny stilling som underviser – og på sigt kursusleder – i de nye kursusfaciliteter i Iringa. I samarbejde med den lutherske kirke tilbydes kurser til præster, evangelister og ledere.

Dine opgaver:

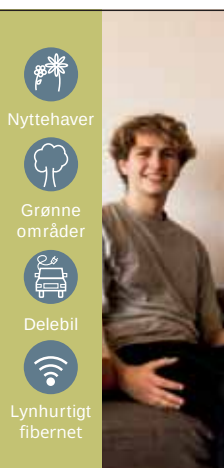
- Undervise i bibelfag og teologiske fag
- Tilrettelægge og gennemføre kurser
- Udvikle nye kurser og kursusformer

Stillingen ønskes besat hurtigst muligt.
Læs mere på dml.dk/job

Frederiksborg Apotek
Slotsgade 26, 3400 Hillerød
Tlf. 48 26 56 00
apoteker Troels Ingemann
www.frederiksborg-apotek.dk

Åbent alle dage i året kl. 8-21

Aarhus

Studievenlige lejligheder

Lyse og rummelige lejligheder i grønne omgivelser til en fornuftig pris. Velegnet både til par og som delelejlighed - i cykelafstand fra Aarhus C og de fleste uddannelsesinstitutioner.

Tjek ind på vores hjemmeside og få indtryk af lejlighederne og dem der bor i dem.

Hejredalsparken.dk
Lejligheder i Aarhus

RAMSALTEDE OPRÅB AF JENS OLE CHRISTENSEN

JENS OLE CHRISTENSEN

Replikker mellem tid og evighed

LogosMedia | 234 sider | 199,95 kr.

»Det er et univers fyldt med skarp samtidsanalyse og gennemtænkte stikpiller ... Og nuancer. Masser af nuanceringer.«

TRO & MISSION

»Det er ramsaltede opråb med kerne, serveret med alvor, humor og selvironi.«

KRISTELIGT DAGBLAD

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

penta byg a/s

HOVED- OG TALENTPRISER

pentabyg.dk

Jakobs
Blomster-
forum

Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

Følg LM på Facebook

facebook.com/dlmdk

Heragården | Koustrup Alle 15B | Lind | 7400 Herning | +45 96 27 31 00 | post@heragarden.dk | Heragarden.dk

TILMELD DIG PÅ DLM.DK/NYT

LIVET ER VÆRD AT LYTTE TIL

Ring og bestil tid til en gratis høretest

Vi lytter
til dig!

Tel.: 9785 1212
vestjyllandshc.dk

VESTJYLLANDS HØRECENTER
v/ Lars Braüner

HOLSTEBRO • STRUER • RINGKØBING • SKJERN

Ring til LM's telefonandagt

74 52 66 44

Ny andagt hver dag

SØREN STIDSEN ►► Jeg ville ønske, jeg i det mindste kunne skrive, at bogen er uskadelig, men uden det lam, som bærer verdens synd, er der ingen virkelig kristendom

Rejse igennem kristendommen uden om Golgata

BOGANMELDELSE
AF SØREN STIDSEN
TEOLOG

Martin Henriksen:
Vil du med på en rejse igennem kristendommen?
Udfordrings Forlag 2021

221 sider – 229,95 kroner

Rent litterært bærer Martin Henriksens rejse igennem kristendommen præg af, at han ikke er vant til at skrive bøger, og bogens opbygning minder ofte mest om en samling af kortere og længere skrivelser, der er sammensat uden en overordnet plan og struktur. Det ville have klædt bogen, hvis en kompetent redaktør havde hjulpet med at sætte retning og holde fokus, så Martin Henriksens budskab og vidnesbyrd kom tydeligere frem.

På grund af bogens form og ikke mindst layout kommer personen Martin Henriksen flere gange til at stå i vejen for den tro, han ønsker

at vidne om, og det er en skam. På den positive side skal dog nævnes bogens mange fine bibelcitater, der oftest får lov til at stå uden en masse forklaringer.

Bogen præsenteres som en rejse gennem kristendommen, og det er også oplevelsen.

Som læser bliver man taget med fra sted til sted og hører om bøn, kristen livsførelse, skabelsen, udvalgte profeter, Jesu genkomst og forskellige andre emner, hvoraf nogle er mere centrale end andre, men det mest bemærkelsesværdige er, at rejsen går uden om Golgata.

Enkelte gange nævnes det i forbifarten, at Gud med Kristi blod har betalt for vore synder, men det virker ikke, som om det er vigtigt, og det gør i sidste ende den kristendom, der præsenteres, sørgeligt irrelevant for enhver, der allerede er mislykkedes på selvforbedringens vej.

I stedet for at pege på Jesus som frelser for syndere, peger bogen på Jesus som

det forbillede, vi ved Guds hjælp skal stræbe efter at komme til at ligne mere og mere.

Selv om Martin Henriksen egentlig selv skriver, at det centrale ikke er gode gerninger, men at den kristne allerede er frelst af Guds nåde, hvis vi tager imod den, ender han med at skrive, at

"Åndelig forståelse er meget afgørende for din karakter og dermed for din evighed".

Rejsen igennem kristendommen når aldrig frem til evangeliet. Jeg ville ønske, jeg i det mindste kunne skrive, at bogen er uskadelig, men uden det lam, som bærer verdens synd, er der ingen virkelig kristendom.

Synspunkt er spalten, hvor læserne kan komme til orde og er dermed alene udtryk for skribentens egen holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslag inklusive mellemrum.

SYNSPUNKT ►

Savner klar afvisning af yoga

AF PETER O.K. OLOFSON
VÅLSE

Udmeldingen om yoga i sidste nummer af *Tro & Mission* (18/6-2021) er forvirrende, og helt galt går det, når en oplægsholder ifølge referatet fra LM's Lærerådsmøde kan sige, at "yoga ikke nødvendigvis medfører østlig spiritualitet".

Hvis man gerne vil vide, hvad kristendom er, henvises man til Bibelen som grunddokumentet for den kristne tro. Hvis man gerne vil vide, hvad yoga er, henvises man til Patanjalis Yoga

Sutras, som er grunddokumentet for yoga.

Yoga medfører ikke nødvendigvis østlig spiritualitet, yoga er østlig spiritualitet. Det ligger i selve begrebet og grunddokumentet for yoga.

Det vil være dejligt, om vi også fremover kunne stå sammen om en klar vejledning imod yogaens forførelse og imod religiønsblanderi.

Ring til LM's
telefonandagt
74 52 66 44

MINDEORD ►

Den 17. juni blev Ruth Jensen hentet hjem, 97 år gammel. Ikke til den plejebolig, som hun kort forinden havde ansøgt om, men til den bolig, Jesus har beredt dem, der tror på ham.

Efter en turbulent uge sov hun stille ind på Nykøbing Sygehus omgivet af sine nærmeste.

Ruth voksede op i et troende hjem og overgav tidligt sit liv til Jesus. I kredsen husker vi Ruth som mangeårig leder af bibelklassen, søndagsskolen i Krønge, kvindekredsen og pensionistlejren. Mange unge har nydt godt af at komme hos Ruth og få et måltid mad inden ungdomsmøderne.

Kontakten til andre mennesker betød meget for Ruth. Her i den sidste tid følte Ruth, det var en dårlig dag, hvis ikke der havde været mindst ét besøg.

På mærkedage kunne man

få noget så sjældent som et håndskrevet brev, så længe kræfterne slog til.

Ruth var et bedende menneske. Missionærer, højsskolen, enkeltpersoner, forsamlingen var med i hendes forbøn.

Nu sidder vi her med alle vores minder om Ruth. Lad os huske på, at når vi som troende følger en kristen bror eller søster til graven, er det ikke det sidste farvel, men et på gensyn.

Lisbeth og Jan Nielsen
Nykøbing Falster

Tro & Mission bringer gerne mindeord. Hvis det er længere end 1.000 anslag inklusive mellemrum, forbeholder redaktionen sig ret til at forkorte det.

LEDER ►

Undertrykkende familie

DER ER SKET meget, siden folketingsmedlem og skoleinspektør Inger Merete Nordentoft trak overskrifter i slutningen af 1945, da hun fortalte, at hun var gravid, men ikke agtede at gifte sig. Det var et dårligt moralsk forbillede, mente mange, og man endte med at dele skolen i to, så de forældre og lærere, der ønskede det, kunne komme under en anden skoleleder.

I DAG VILLE en tilsvarende sag næppe vække opsigt. Mange børn fødes uden for ægteskab eller parforhold i det hele taget, og mange par går fra hinanden hvert år. Selv om mange stadig ser det som ideelt at finde en partner af det andet køn og sætte børn i verden og leve sammen, vil de færreste sige, at sådan et familieforhold er den bedste måde at leve på for alle. Der skal være valgfrihed og plads til alle, hedder det i relativismens tid. Men i de seneste få år ser det ud til, at relativismen ikke dækker alt, og rejsen væk fra den såkaldte kernefamilie er på vej mod et nyt skridt. Nu er den biologiske familie måske endda skadelig.

Det indtryk kan man i hvert fald få, når man læser om et nyt forskningsprojekt på Københavns Universitet, hvor kunstige livmodere skal erstatte graviditet, fordi den klassiske familiestruktur er et "undertrykkende system". Når folk længes efter at være far, mor og børn er det på grund af den måde, "vi er socialt og kulturelt opdraget på", lyder det fra forskerteamet i en artikel på uniavisen.dk.

Det vidner om, at vi er på vej ind i en tid – ja, vi er der allerede – hvor de nære fællesskaber kan vælges til og fra alt efter, hvad den enkelte synes. Ud fra den tanke er ethvert givent udgangspunkt – også køn og familie – undertrykkende, fordi det forhindrer individet i at udfolde sig.

DET ER GODT, at vi lever i en tid, hvor man frit kan vælge uddannelse og bopæl uafhængig af ens opvækst, men fritvalgsordningen kan ikke udvides, så den dækker alt. Selv om de givne rammer i familien kan være snærende, så kan de, når de er bedst, også være med til at gøre os lykkelige, fordi de giver os identitet og fylder livet med indhold. Gud har givet os familien, fordi det ikke er godt for os at være alene (1 Mos 2,18).

Vi kan ikke vende tidsånden i bibelsk retning. Men vi kan minde os selv og den næste generation om, hvor gode Guds ordninger i naturen og menigheden er. Det gode liv er ikke det liv, hvor jeg afkoblet fra alle forpligtelser og konventioner bestemmer alt. Det er ikke undertrykkende at leve i Guds ordninger. Det er tværtimod en velsignelse.

Nicklas Lautrup-Meiner
ansv. redaktør

tro &
mission

inspiration | nærvær | holdning

FIND MERE ONLINE ►

Peruansk lovsang

Dansk missionær og præst fra Arequipa i Peru vil gerne bringe håb til mennesker i en vanskelig tid. Derfor har de sammen udgivet en sang, hvor de lovpriser Jesus.

dlm.dk/nyt

Delt 6.000 Jesus-tegneserier ud

Det seneste år har volontør Lukas Bune Brosbøl været med til at dele tegneserier om Jesu liv ud til flere tusind skolebørn. Tegneserierne er tænkt som undervisningsmateriale.

dlm.dk/nyt

Flygtninge i Peru

22/06/2021 | MERETE OG ROAR STEFFENSEN, MISSIONÆRER I PERU

De stod på hjørnet og så trætte, beskidte og lidt fortabte ud. Jeg var kørt forbi dem, men hoppede af cyklen og vendte om for at høre, om der var noget, jeg kunne hjælpe med. Det var en lille familie med far og mor, et lille barn i en slidt klapvogn og en pige på cirka tre år, der trippede rundt på fortovet ved siden af de unge forældre.

De var en af de mange venezuelanske familier, vi ser i gadebilledet i Arequipa ...

dlm.dk/blog

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

LUTHERSK MISSION

12 | 2. JULI 2021
ÅRGANG 121

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

► Med dette nummer går redaktionen for Tro & Mission på sommerferie.
Næste nummer i 2021, nummer 13, udkommer den 20. august

FOTO: ISTOCKPHOTO

TEMA

Forberedt på døden;
Trods en dødelig kræftsygdom oplever Ebbe Kaas fra Brændstrup, at han er i Guds hånd.
Kan man forberede sig på at få en god sidste tid? Og hvad er – ifølge en erfaren sjælesørger – det vigtigste i samtalen med den døende og de efterladte?

6-8

Missionær Marita Hasselberg er sygeplejerske på Bunda Hospital. Her hjælper hun børn, der er født for tidligt

Ole Karpf begyndte at læse i Bibelen for få år siden. Det sidste år har han deltaget i et online bibel-kursus på DBI

Ebbe Kaas er kræftsyg og bruger sin sidste tid på at dele håbet om Himlen med besøgende og kære

.....3

.....4

.....8